

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Биро за развој на образованието

Примено	Број	Прилог	Вредност
07	2398/1		

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. весник на РМ“ бр. 58/00 и 44/02) и член 30 од Законот за основно образование („Сл. весник на РМ“ бр. 103/08), министерот за образование и наука донесе наставна програма по предметот **ориентација и мобилност** за III одделение на деветгодишното основно образование за училиште со оштетен вид.

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК

З. Јаковска

НАСТАВНА ПРОГРАМА
ЗА УЧЕНИЦИТЕ СО
ОШТЕТЕН ВИД

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ОРИЕНТАЦИЈА И МОБИЛНОСТ

III ОДДЕЛЕНИЕ

Д. Стефановски

ДЕВЕТГОДИШНО
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Скопје, април 2010

1. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО III ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- ▶ да се оспособува да формира правилни претстави за телесната шема;
- ▶ да се оспособува за латерализација на телото во однос на предметите во просторот и движење;
- ▶ да се запознава со различни предмети, нивни облици, големина, особини и положба и различни материјали со помош на допирот, слухот, мирисот и остатоците на видот;
- ▶ да развива правилни, јасни и адекватни претстави за предметите и појавите во просторот што го окружуваат;
- ▶ да се оспособува за одредување на положбата на поединечните делови на телото и различните премеги;
- ▶ да ги разбираи разликува звуците во затворен и отворен простор;
- ▶ да се оспособува да го означува предметот во правецот во кој што предметот паднал или во кој се движи;
- ▶ да се оспособува да ја одредува оддалеченоста помеѓу поединечни предмети и лица;
- ▶ да се оспособува за ориентирање во времето;
- ▶ да се оспособува за одредување на распоредот на предметите во просторот;
- ▶ да ги увежба свртувањата на телото, полусвртувањата, четвртина и осмина движења (половина на десно и во лево);
- ▶ да го вежба движењето со лице кое гледа (водич) и движењето со посредно водење од страна на лице кое гледа (водич);
- ▶ да се оспособува за правилно движење во просторот;
- ▶ да развива упорност, истрајност и интерес за самостојно движење;
- ▶ да развива навики за користење на тифло-техничките средства и помагала за ориентација и движење во просторот;
- ▶ да се спречи појавата на маниризми (стереотипни моторни движења);
- ▶ да се стекне со сигурност во сопствените движења и да го надмине стравот од движење;
- ▶ да се оспособува правилно да ги користи остатоците на вид.

2. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

ТЕМА 1: ЗАПОЗНАВАЊЕ СО ПРЕДМЕТИТЕ ВО БЛИСКАТА ОКОЛИНА И ОДНОСОТ МЕЃУ НИВ (СО УЧЕСТВО НА СИТЕ СЕТИЛА)

Цели	Содржини	Појми	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ тактилно да препознава и именува предмети (да ги разликува според обликот, структурата на површините, видот на материјалот и според други нивни својства); ▶ да се оспособува да составува шаблони на фигури и предмети од нивните составни делови по сеќавање ▶ да се оспособува да моделира и црта едноставни релјефни цртежи и планови; ▶ да се запознава со различни видови огради ▶ да се оспособува да го одредува квалитетот на подлогата (не со боси нозе) ▶ да се оспособува за 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Тактилно перципирање и препознавање на предметите по облик, површинска структура, материјал и својства ▶ Составување шаблони на фигури, предмети од делови ▶ Визиомоторна контрола и координација око-рака ▶ Меморирање на предметите ▶ Тактилно и визуелно перципирање и моделирање на релјефни линии и едноставни 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Модели, шаблони, релјефни линии, скици, цртежи ▶ Брајова хартија, картонски ленти, геометриска табла, swell-tach ▶ Жива, метална жичана и дрвена ограда ▶ Бетонски ѕид ▶ Кој е во просторијата? 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Игри во кои учениците тактилно ги перципираат предметите (според обликот, материјалот - од што се направени: дрво, камен, пластика, тапети) и истите ги именуваат. ▶ Тактилно ги истражуваат предметите и нивните шаблони и наоѓаат разлики кај предметите кои навидум се слични. ▶ Вежбаат воочување на површинската структура на предметите (мазно-рапаво), ги редат според нивните карактеристики и сл. ▶ Вежби за моделирање на едноставни предмети прикажани на релјефните слики, термоформ фолии, swell-tach сликите и др. ▶ Тактилно и визуелно перципираат, опишуваат и споредуваат предмети и модели изработени од различни материјали (слабовидни ученици). ▶ Тактилно и визуелно перципираат, опишуваат и цртаат со Брајово писмо на геометриска табла, лепат

Dr. Dobrodolnik

<p>ориентација со помош на сетилото за слух;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ да се стимулира да го развива аудитивното внимание и помнење; ▶ да се оспособува аудитивно да препознава и воочува различни звуци, гласови и активности во затворен простор и отворен простор; ▶ да се оспособува да локализира извор на звук и да се движи кон изворот на одреден звук; ▶ да се оспособува да препознава пречки со помош на одбивањето на звукот ▶ да создава претстави за просторот врз основа на ехото ▶ да се оспособува да ја развива способноста на сетилото за мирис заради утврдување каде се наоѓа ▶ да ја развива способноста за одредување на топлинските впечатоци и влијанието на времето 	<p>цртежи</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Тактилно и визуелно опишуваат и цртаат со Браево писмо на геометриска табла, лепат ▶ Тактилно и визуелно перципирање на различни видови ограда ▶ Препознавање и слушања дискриминација на гласови, шумови и звуци ▶ Одредување на изворот на звукот ▶ Развивање на аудитивно-моторна координација ▶ Одредување на локација на звук ▶ Препознавање и репродукција на звук кој го произведува сам или некој друг 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Кој е во дворот? ▶ Што се случува на скалите? ▶ Од која чешма тече вода? ▶ Снимени звуци од природата, сообраќајни средства, бука на автобуска и железничка станица ▶ чукање на часовник, ▶ отворање и затворање на врата, ▶ прозорец, ▶ капење на вода, ▶ пуштање вода во тоалет и сл. 	<p>картонски ленти, како и геометриски слики (облици на плодови, составување на различни коцки, играчки и други предмети и фигури).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Вежби за одредување на различни видови ограда. ▶ Вежби за одредување на подлогата: теписи, бетон, трева, плочки, асфалт. ▶ Вежби за одредување на гласови, различни шумови во непосредната околина. ▶ Игри за одредување на лица (наставниците, другарчињата и други лица) и случувања во просторијата, дворот, во блискиот простор. ▶ Игри со имитирање на гласови и различни шумови во непосредната околина на лица, животни и др. ▶ Вежби за наоѓање паднати предмети, движење во правец на звучните ефекти и пронаоѓање на фрлени предмети (звучна топка, дрвена коцка, клучеви, тропалка и др.). ▶ Вежби: слушање и препознавање на звуците и шумовите кои ги произведуваат сообраќајните средства.
---	--	---	--

Handwritten signature

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Перципирање и препознавање на мириси од детската околина ▶ Одредување на просторијата според мирисите ▶ Перципирање и препознавање на временските промени 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Топло, студено, ветровито, дожд, снег 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Вежби: слушање и препознавање на звучите и шумовите: чукање на часовник, отворање и затворање на врата, прозорец, капење на вода, вода во тоалет и сл. ▶ Вежби за одредување и движење во правецот на звукот (игра „Пронајди го предметот“). ▶ Вежби за одредување со помош на ехото каде се наоѓа: пред ѕид, помеѓу два зида, покриен премин, на улица, во подземен премин ▶ Вежби за перципирање и простории: кујна, трпезарија, на улица пред продавница, пекара и сл. ▶ Вежби за препознавање на непријатни мириси. ▶ Вежби за набљудување и одредување на различните временски промени
--	---	---	--

A. Dobranski

ТЕМА 2: ОРИЕНТАЦИЈА ВО ПРОСТОРОТ И ДВИЖЕЊЕ

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ да се оспособи да одредува латерализација на сопственото тело (и во однос на други лица); ▶ да ја развива способноста за одредување на сопственото тело во просторот и во однос на другите предмети; ▶ да ја развива способноста за одредување на предметите и нивниот меѓусебен однос; ▶ да ја развива грубата и фината моторика ▶ да ја развива изведбата на посложени чекори ▶ да се оспособува за вртење во место за 90, 180, 360 стелени ▶ да се оспособува да ја одредува оддалеченоста на просториите (училница, спортска сала); 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Одредување на латерализацијата на сопственото тело ▶ Одредување на позицијата на сопственото тело во однос на другите луѓе и предмети ▶ Одредување на положбата на телото другите луѓе и предмети ▶ Правилно одење, трчање, потскокнување 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Лево-десно горе-долу напред-назад ▶ Балансирање, ▶ Движење на страна во придружба со музика ▶ Лево- десно, напред, назад ▶ Горен /долен лев агол, горен /долен десен агол/ ▶ Средна линија 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Вежби и игри со предмети (на пр.: „Покажи ја десната страна на коцката“, „Држи ја коцката во левата рака“, „Наведни се и стави ја коцката на десното стопало“ и сл. ▶ Вежби за латерализација на телото: на пр. „Со левата рака допри го десното колено“ и сл. ▶ Вежби за латерализација на телото: на пр. „Покажи го моето лево рамо“, „Покажи ја десната страна од коцката“, „Покажи го десното колено“, „Со левата рака покажи го десниот раб од коцката“ и сл. ▶ Вежби за одредување на латерализација на телото на пр. на другарчето коешто стои или седи свртено со грб: на пр. „Дали се наведнува на десна или лева страна“?, „Дали се поместувам на десно или лево“? и сл. ▶ Вежби за правилно одење, трчање, потскокнување. ▶ Вежби за движење на страна, балансирање, потпирање на една или друга нога, вежби со јажиња и обраси, употреба на велосипед,

Dr. Stefanovska

<ul style="list-style-type: none"> ▶ да се оспособува да ја одредува положбата на предметите и нивнага оддалеченост во однос на стојната точка во училиницата и другите простории; ▶ да се оспособува да се ориентира на работната маса (клуца), шкафче, полица и др.; ▶ да се оспособува да се ориентира (дидактички средства, средства за цртање и моделирање, тетратка, книга, Брајова машина, цртежи, релјефни слики, модели, макети и др.; ▶ да се оспособува да црта едноставни планови на просториите и предметите во нив. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Движење на страна, балансирање, потпирање на една или на друга нога ▶ Вртење во место за 90, 180, 360 степени ▶ Мерење на оддалеченост ▶ Одредување на положбата на предметите во просториите и нивната оддалеченост 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Геометриска табла, радла, Брајов линијар 	<p>тандем.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Вежби за вртење во место 90, 180, 360 степени. ▶ Латерализација на просторот во училиницата и во други простории, според сопствената латерализираност на телото (вежбаат според одредени стојни точки во просторот; се запознаваат и вежбаат со начинот на одредување („водење” и „следење”) на лево- десно, горе-долу, напред-назад на предметите и работите во просторот на работната соба и другите простории и нивната оддалеченост според одредени стојни точки. ▶ Вежби за одредување на оддалеченоста на просториите со чекори, броење, (простории во училиштето, училишниот објект, ученичкиот дом, ИКТ лабораторијата, музичкиот кабинет и др.). ▶ Вежби за мерење на оддалеченоста на предметите и одредување на нивната меѓусебна положба во просториите (познати простории).
---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none">▶ Ориентација на дидактичките средства, релјефните средства, тетратка, книга, Брајова машина▶ Цртање на едноставни планови		<ul style="list-style-type: none">▶ Вежби за ориентирање на предметите на клупата: дидактички средства, средства за цртање и моделирање.▶ Вежби: опишување и претставување со моделирање, претставување на восочна табла и др. на предметите на училишната клупа.▶ Вежби: моделираат и цртаат разни предмети според нивниот распоред во просториите.
--	---	--	--

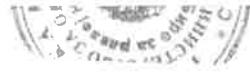
J. Stefanovska

ТЕМА 3: ТЕХНИКИ ЗА ЗАШТИТА НА ТЕЛОТО ПРИ ДВИЖЕЊЕ

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ да се оспособува да ги поставува рацете во правилна положба; ▶ да се поттикнува правилно да ги движи рацете по маса, клупа и сл.; ▶ да се оспособува да ги поставува рацете во средна линија; ▶ да се оспособува да го заштити горниот и долниот дел од телото при движење; ▶ да се оспособува да пронаоѓа испуштен предмет; ▶ да се оспособува правилно да ги поставува рацете за да го „лоцира“, пронајде предметот. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Движење на рацете по училишната клупа ▶ Правилен став и движење на телото и горните екстремитети при заштита на долен дел од телото ▶ Лоцирање на испуштен предмет ▶ Заземање правилна положба на телото и рацете при барање на предметите 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Техника за заштита на горен и долен дел од телото при движење ▶ Техника за пронаоѓање на испуштен предмет 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Вежби за поставување на рацете во правилна положба на училишната клупа; вежби за движење на рацете по прави површини: училишна клупа, шкафче, плакар, полица. ▶ Вежби за правилен став и држење на телото и горните екстремитети во заштитна положба. ▶ Вежби за правилен став и држење на телото и горните екстремитети во заштитна положба. ▶ Вежби и игри за барање на предмети, заземање на правилна положба на телото и рацете. ▶ Вежбање на полукружни движења со рацете и мерење при наоѓање на предметите.

Dr. Vasilina

<ul style="list-style-type: none"> ▶ да се оспособува да се ориентира во непознат простор со водич; ▶ да се оспособува за користење на основниот безбеден став при движење без водич; ▶ да се оспособува да ја користи техниката за барање на предмети; ▶ да се оспособува да ја користи техниката за барање на квака, свонче, рачка од врата и сл.; ▶ да се оспособува да се ориентира во познат простор без водич. 	<p>барање на предметите</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ барање на предмети ▶ Лоцирање на испуштен предмет ▶ барање на квака, свонче, рачка од врата и сл. ▶ Повторување на упатствата и цртање на едноставни планови на одредени простории 	<p>лево-десно</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Правилно држење на десната рака (защитна улога) ▶ Правилно држење на левата рака, водечка линија - ориентациона линија ▶ Одредување и пронаоѓање на испуштен предмет ▶ Квака, свонче, рачка од врата и сл. ▶ Вербално опишување на познатиот простор ▶ Моделирање, релјефни цртежи на просториите 	<p>држење на десната рака-защитна улога) и држење на левата рака (водечка линија - ориентациона линија).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Вежби и игри за барање на предмети, заземање на правилна положба на телото и рацете. ▶ Вежби и игри со правеење на полукружни и кружни движења со рацете при наоѓање на предметите. ▶ Вежби за барање на квака од врата, рачка, свонче и др., со правилно поставување на телото. ▶ Вербално опишување на познатите простории, моделирање, цртање на релјефни цртежи на просториите и зацврстување на сите дотогаш стекнати поими и претстави.
---	---	--	---

Dr. Vasilina Stankovska

3. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Предметот *ориентација и мобилност* има извонредно значајно место во образованието на учениците со оштетен вид.

Една од главните цели на програмата е кај учениците да развива способност за снаоѓање во микро и макропросторот, да се доизградат и прошират содржините од претходните одделенија, со тоа што сега се прошируваат барањата со повеќе поединости.

Реализацијата на активностите и содржините на програмата се базира на развојот на моторичките, сензорните и интелектуалните способности.

Реализацијата на содржините и активностите на предметот овозможуваат формирање на правилни претстави за предметите и појавите што ги окружуваат учениците кои се основа за успешно совладување на содржините во корлација со сите предмети: македонски јазик, математика, ликовно образование, музичко образование, физичко и здравствено образование и запознавање на околината.

Програмата за предметот ориентација и мобилност во просторот за III одделение се проширува врз основа на сето она што ученикот со оштетен вид го совлада во второ одделение. Најпрвин треба да се почне со проценка на она што ученикот го усвоил и го применува, како и проценка на она што не го совлада во претходниот период (изготвување индивидуална програма за работа со ученикот со оштетен вид).

Програмата за предметот ориентација и мобилност во просторот за III одделение има слични содржини како и програмата за II одделение, но поставените цели се високи, а одредени активности се усовршуваат до нивно детализирање.

Наставата се реализира преку посебни содржини, вежби, игри и активности кои го активираат локомоторниот апарат и директно влијаат врз нивниот правилен развој, ја подобруваат нивната способност за сензорна диференцијација и осетливост, го подобрува користењето на преостанатата видна способност при перципирањето на предметите и појавите од окружувањето, како и при ориентацијата во просторот (паралелно со користење на останатите сетила). Планираните активности од оваа програма ги поттикнуваат и развиваат когнитивниот, психомоторниот, емоционалниот и социјалниот развој на ученикот/ученичката.

Prof. Dr. Vesna Stojanovska

При реализација на програмата за ориентација и мобилност се поаѓа од развојните можности, способности и интереси на ученици со оштетен вид. Планирањето и реализацијата на содржините по предметот ориентација и мобилност треба да се во потполна согласност со индивидуализираниот пристап (уважување на индивидуалните карактерни особини, претходното искуство, повторно се испитува развиеноста на сетилата (допирот, слухот и користењето на остатоците на видот) и однесувањето на ученикот/ученичката со оштетен вид).

Треба да се напомене дека е потребно перманентно повторување на вежбите за правилно држење на телото и латерализација на просторот, како и на вежбите за доживување на телесната целосност и гестуалниот простор.

Навиките за ориентација и движење во просторот се зацврстуваат секојдневно. За да можат учениците со оштетен вид полесно се ориентираат во просторијата, во него треба да се наоѓаат само неопходни предмети и да не се менува нивниот распоред. Ученикот/ученичката треба да го знае своето место во училишната клупа или на масата, местото во трпезаријата, својот кревет во спалната соба и др.

Предметите и мебелот во училишната, во спалната соба, треба да бидат удобни, едноставни, без остри агли и испакнувања, а плакарчињата и шкафчињата треба да бидат обележени со одреден релјефен знак кој може да се распознае со тактилен допир.

Слабовидните ученици ја користат бојата на мебелот за ориентација во просторот, затоа предметите можат да бидат обоени во две-три бои. Секој предмет треба да има ориентир, односно знак по кој лесно ќе се препознае. Исто така, добро е да се постават и дополнителни знаци на мебелот, плакарчињата и другите предмети кои ќе им помогнат на учениците со оштетен вид брзо да се запознаат со просторијата и активно да дејствуваат без страв од непријатни изненадувања и евентуални повреди.

Наставникот посебно внимание треба да обрне на учениците со неразвиени и ограничени движења, како и на оние со стереотипни моторни движења (маниризми, блиндизми, ротацизми и др.).

При реализација на содржините дефектологот треба да ги има предвид специфичностите на тактилно набљудување односно при запознавање со нови предмети треба да им го посочи вниманието на учениците на редоследот на запознавањето со новите предмети и систематичност на нивното запознавање. При тоа објаснувањата треба да бидат потполни, а практичниот приказ, логичен. Учениците перманентно се мотивираат да се движат самостојно и, секако, да го надминат

J. Kostadinov

и/или да го минимизираат стравот од движење како еден од предусловите за успешно вклучување и адаптирање во социјалната средина.

Покрај индивидуализираниот пристап во работата треба да се применува и групната форма на работа бидејќи на тој начин учениците ќе можат да ги споделат своите чувства, страв, напнатост, фрустрација и мислење. Освен тоа, со учениците со оштетен вид треба да се воведат и групно советување како поддршка за движење без страв. Групната форма на работа им помага на учениците да развиваат пообјективна и нова слика за самите себе, дав развиваат самодоверба и внатрешна независност.

Дефектологот треба да ги мотивира учениците активно да учествуваат при движењето во непознат простор со водич, да внимава да не ги извршуваат движењата механички туку да бара од учениците при повторувањето на одредени активности и вербално повторување на истите. На тој начин учениците ќе ги утврдат сите поими и претстави кои ќе им користат подоцна кога ќе се движат самостојно.

Активностите од оваа програма треба да бидат насочени и кон отстранување и/или минимизирање на стереотипните движења (маниризми, блондизми, ротацизми) кои се јавуваат како последица од ограниченото моторно искуство и негативното воспитно влијание.

Навиките за ориентација и движење во просторот кај учениците со оштетен вид се зацврстуваат секојдневно, бидејќи нивните навики за движење се непостојани, а за да се зацврстат потребно е постојано да се поттикнува интересот за вежбите кои се работат.

Учениците треба постојано да се поттикнуваат на афирмативен начин, при што се вреднуваат поединечните постигања на секој ученик како негов личен успех. Секој ученик се поттикнува да постигне најмногу што може, а не да се следи однапред утврден стандард.

Целта на наставата по *ориентација и мобилност* е да се обезбеди атмосфера на релаксација бидејќи наставата не се изведува како класичен наставен час.

Наставните содржини треба да се реализираат во соработка со родителите. Тие треба да бидат информирани за темите и содржините, да бидат известени дека треба да се придржуваат до советите за постојаното место на предметите во просториите, да ги применуваат правилата и во домашни услови и да ги поттикнуваат сопствените деца да ги применуваат постапките за самостојно и безбедно движење.

Исто така родителите треба да се запознаат и со сите техники за ориентирање и водење со водич, за да им помогнат на учениците да ги зацврстуваат стекнатите навики.

За успешна реализација на наставата по ориентација и мобилност потребно е да се користат дидактички играчки, релјефни карти, цртежи, шеми, пластифицирани фолии, модели, макети и др.

4. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Според поставените цели на наставната програма по ориентација и мобилност наставникот спроведува описно оценување (дијагностичко, формативно, микросумативно и сумативно). Дефектологот користи чек листи и скали со кои ги испитува предзнаењата на учениците со оштетен вид како и постигањата согласно содржините во програмата.

За постигањата на учениците се води дневник за сите наведени компоненти од кои се извлекува оценката на ученикот. Оценката е описна, во неа се воведуваат елементите кои се поставени со целта на наставната програма по ориентација и мобилност во просторот.

5. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

За реализација на наставната програма по ориентација и мобилност во просторот потребна е učilница, спортска сала, други простории во училиштето и отворени терени во непосредната околина.

6. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

Наставата во трето одделение може да ја изведува лице кое завршило:

- ▶ Филозофски факултет – Институт за дефектологија, дипломиран дефектолог;
- ▶ дефектолошки факултет согласно Законот за основно образование.

D. Dostanovska

7. ПОТПИС И ДАТУМ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по *ориентација и мобилност* за трето одделение на деветгодишното основно образование за учениците со општег вид ја донесе

Никола Тодоров,
министер за образование и наука

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
КАБАР-ЕТ НА МИНИСТЕРОТ

Бр. 07-521/8

23. 06. 2010 год.
СКОПЈЕ

Скопје 23. 06. 2010

